

Energiefactuur staat op springen

Waar komt de schuldenberg vandaan?

Ironisch genoeg is de schuldenberg ontstaan door een maatregel van Vande Lanotte. Op voorstel van de socialistische minister van Consumenten-zaken besliste de federale regering in de lente van 2012 om de hoge energieprijzen aan te pakken. Een van de maatregelen: de tarieven van de distributienetbeheerders bevroren.

Die tarieven zijn verantwoordelijk voor 35 procent van de totale elektriciteitsfactuur. Ze mogen niet meer stijgen tot 2016, wanneer de bevoegdheid door de zesde staatshervorming van het federale naar het regionale niveau verschuift.

Op korte termijn profiteerde de consument van deze ingreep. Mede daardoor daalde de gemiddelde elektriciteitsprijs het voorbije jaar in ons land met bijna een kwart. Voor het eerst sinds lang komen we weer op het niveau van onze buurlanden. Toch is het niet allemaal rozengeur en maneschijn.

Omdat hun tarieven bevroren waren, konden netbeheerders zoals Eandis en Infrax de stijgende kosten van groene stroom niet langer doorrekenen naar de consument. Zij staan immers in voor de vergoeding die gezinnen met zonnepanelen krijgen.

Daardoor rusten de netbeheerders op een schuldenberg van 500 miljoen euro. Sowieso zijn die schulden een tikkende tijdbom onder onze energiefactuur. Wanneer de tarieven begin 2016 niet langer bevroren zijn, dreigt een prijs shock. De Vlaamse energieregulator VREG spreekt over een prijsstijging tot 30 procent.

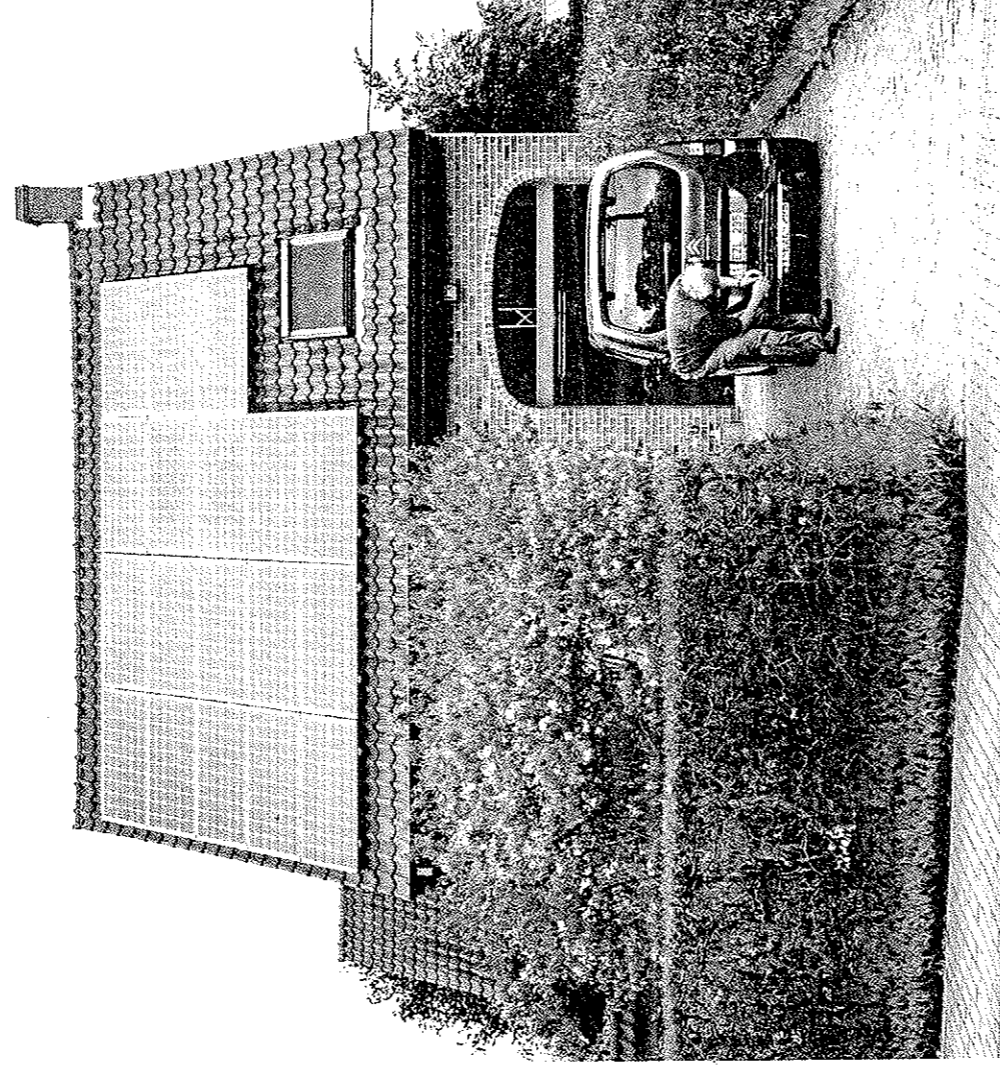
De schuldenberg is trouwens zo groot omdat de uitredende Vlaamse regering de subsidies voor zonnepanelen te traag hervormde. Pas in het najaar van 2012 besefte bevoegd minister Freya Van den Bossche, partijgenoot van Vande Lanotte, dat de kosten de pan uit swingden. Ze raakte echter niet aan lopende engagementen, waardoor talloze gezinnen nog jaren te royale subsidies zullen ontvangen.

‘Wel erg cynisch dat juist Vande Lanotte voorstelt om een fonds de schulden te laten betalen. Zijn partij heeft de prijzen kunstmatig laag gehouden’

LIESBETH HOMANS
N-VA

Johan Vande Lanotte (sp.a) wil een fonds voor de groene schuldenberg van de zonnepanelen. Die bedraagt 500 miljoen euro. Nochtans hebben hij en zijn partij het probleem zelf gecreëerd. Of het nu een fonds of onze factuur wordt, sowieso zullen we meer voor onze energie moeten betalen.

Jeroen Van Horenbeek

© Iemand moet de subsidies voor gezinnen met zonnepanelen betalen. © WOUTER VAN VOOREN

Hoe kunnen we het gat dichten?

Vande Lanotte stelt in De Standaard voor om een fonds op te richten. Daarin wil de socialist de schuldenberg deponeren, die hij schat op ongeveer 500 miljoen euro. De Vlaamse overheid zou dan moeten betalen om dat tekort in twintig jaar weg te werken. Omgerekend zou dat jaarlijks 36 miljoen kosten.

N-VA-boegbeeld Liesbeth Homans reageert verontwaardigd. “Het is wel heel erg cynisch dat uitgerekend Vande Lanotte dit voorstelt. Zijn partij heeft de energieprijzen kunstmatig laag gehouden. Die bubbel barst nu. Aan het einde van de rit is er altijd iemand die de rekening moet betalen, zo blijkt ook nu weer.” Ook CD&V schiet in een kramp. “Sp.a draagt een verpletterende verantwoordelijkheid in dit dossier”, zegt parlementslid Robrecht Bothuyne.

N-VA en CD&V onderhandelen momenteel over een nieuwe Vlaamse regering. De groene schuldenberg is een van de breinbrekers. Vermoedelijk zal de regering, en dus de belastingbetaler, een deel van de schuld inlossen. De rest zal vroeg of laat zijn weg vinden naar onze elektriciteitsfactuur. Beide partijen willen wel een prijs shock vermijden.

Is er nog meer slecht nieuws?

Janner genoeg tikken er behoorlijk wat tijdbommen onder onze energiefactuur. Bijvoorbeeld de slimme meters. Daarmee zouden we ons energiegebruik gemakkelijker moeten kunnen controleren. Alleen vren experts dat het systeem meer kost dan wat het opbrengt. De vorige Vlaamse regering heeft nog niets beslist over de slimme meters. Maar als ze er komen, betekent dat een hoge kost. Hoe hoog kan de VREG niet zeggen.

Het is ook uitkijken of we moeten investeren in nieuwe netverbindingen met het buitenland. De hoogspanningsnetbeheerder Elia werkt nu aan verbeterde connecties met het Verenigd Koninkrijk en Duitsland. Ook dat zal zeker een weerslag hebben op de prijzen. Hoeveel precies kan of durft niemand zeggen. Op termijn zullen slimme netten en betere connecties met het buitenland een besparing betekenen, maar de eerste jaren leveren ze vooral een hogere elektriciteitsfactuur op.

Tot slot is er de verlaging van de btw op elektriciteit. Begin 2016 zal de nieuwe federale regering de gecontesteerde maatregel evalueren. Nu al luidt het in de Weststraat dat die evaluatie negatief zal uitvallen.

Onze factuur zal dus onvermijdelijk stijgen?

Wanneer je alle bovenstaande kosten in acht neemt en daar de groene schuldenberg bijtelt, is een prijsstijging tot vijftig procent onvermijdelijk volgens specialisten.

“De elektriciteitsprijs zal stijgen”, reageert André Jürres. Hij staat aan het hoofd van biogasbedrijf NPG Energy en schrijft een blog met kennis van zaken. “Er zijn fouten gemaakt. In de eerste plaats door de socialistische familie. Maar we mogen niet alles negatief bekijken. Investeren in slimme meters en betere verbindingen met het buitenland win je na verloop van tijd terug. Maar vertellen dat daardoor eerst je factuur zal stijgen, is geen populaire boodschap. Benieuwd of een nieuwe regering dat zal durven.”

‘We mogen niet alles negatief bekijken. Sommige investeringen win je later terug’

ANDRÉ JURRES
BIOGASBEDRIJF NPG